

Moderne importord i språka i Norden

Titel: Brug af afløsningsord i de nordiske sprog
Sammenligning og konklusioner

Forfatter: Guðrún Kvaran

Kilde: Moderne importord i språka i Norden VI. Udenlandske eller hjemlige ord.
En undersøgelse af sprogene i Norden, 2007, s. 169-187

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/min/issue/archive>

© Novus forlag 2007

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Brug af afløsningsord i de nordiske sprog

Sammenligning og konklusioner

Guðrún Kvaran
Íslands Universitet, Reykjavík

1. Indledning

Hensigten med projektet om forholdet mellem låneord og afløsningsord i de nordiske sprog er at gøre rede for hvert sprog for sig og derpå at sammenligne deltagerne resultater så vidt det er muligt. I indledningen blev det materiale som deltagerne havde til rådighed, skildret og også tilgængelige hjælpemidler, især databaser, som de støttede sig til. Materialet bestod af en fællesliste med 138 ord og 40 ord fra fire specielt valgte områder.

Deltagerne arbejds måde var af mange grunde forskellig, hvad der gør en nøjagtig sammenligning vanskelig. Tre af deltagerne havde valgt at behandle ord fra de fire områder og de ord fra fælleslisten, som tilhører disse områder, under et, mens den finske og den norske deltager behandlede ord fra fælleslisten særskilt. I den svenske undersøgelse blev resten af fælleslisten ikke analyseret, mens ord fra de to lister blev holdt adskilt i den danske og i den islandske undersøgelse. Deltagerne delte også deres resultater op på forskellige måder. For at få mest muligt ud af sammenligningen behandles i det følgende først de fire specielt valgte områder med de 40 ord. Derefter diskuteres først ord fra fælleslisten som hører til de fire områder, og siden resten af fælleslisten. Det sidste afsnit (6.3.) er en undersøgelse i databaserne af ordene *bodyguard*, *design* og *e-post*, som også blev brugt i en anden del af MIN-projektet, nemlig gallupundersøgelsen (Kristiansen & Vikør 2006).

Da arbejds måden har været så forskellig, kan der i denne sammenligning kun gives en summarisk oversigt over tendenserne i de nordiske lande. For nøjagtigere oplysninger henvises til de enkelte artikler. I tabellerne bruges fem tegn:

- + betyder at afløsningsordet bruges mere i det pågældende land
- ÷ betyder at importordet er mere almindeligt
- 0 betyder at et afløsningsord ikke bruges, kun importordet, eller at importordet ikke er behandlet i artikelen
- Ø betyder at importordet ikke bruges i databaserne, kun afløsningsordet
- = betyder at der ikke synes at være nogen forskel på anvendelsen af importordet og afløsningsordet.

På denne måde er det muligt at undersøge brug af importord i de enkelte lande i de valgte databaser, som kun bestod af avismateriale, se på ordpar som fremkom i de

respektive lande, og gøre rede for de tilfælde hvor afløsningsord er eneherskende og importord ikke bruges i baserne.

2. Ord fra IT

De ti ord som blev valgt fra området IT (informationsteknologi) til nærmere undersøgelse, er: *attachment*, *back-up*, *cracker*, *diskette*, *download*, *homepage*, *junkmail*, *laptop*, *monitor* og *surf*.

I den danske undersøgelse findes der ingen afløsningsord for *cracker*, *junkmail* og *surf*. For *download* var ordene 'hente' og 'tage ned' for almindelige til at kunne inddrages i undersøgelsen. Seks ord stod så tilbage: *attachment*, *backup*, *diskette*, *homepage*, *laptop* og *monitor*. Kun i tre tilfælde er de hjemlige ord hyppigere, d.v.s. afløsningsordene *vedhæftet fil*, *hjemmeside* og *bærbar*.

I den finske undersøgelse var resultatet at de ti valgte ord fra området ikke alle fungerede lige godt. Fem måtte udelades: *back-up*, *cracker*, *homepage*, *junkmail* og *surf*. For *back-up* og *surf* fandtes der ingen gode afløsningsord. *Junkmail* og *homepage* bruges ikke som importord, og for *cracker* bruges overhovedet intet afløsningsord. I de andre fem tilfælde, *attachment*, *diskette*, *download*, *laptop* og *monitor*, bruges ifølge søgningsresultaterne ordene *liitetiedosto*, *disketti* (et tilpasset låneord), *imuroida*, *sylimikero*, *näyttö* oftere end importordene.

I den islandske undersøgelse viste det sig at alle de ti valgte importord havde et afløsningsord i databasen fra *Morgunblaðið* (Mbl): (*viðhengi*; *afrit*, *afritun*, *öryggisafrit*; *tölvuprjótur*; *disklingur*; *níðurbal*, *níðurbleðsla*; *heimasíða*; *ruslpóstur*, *amapóstur*; *kejlutölva*, *fartölva*, *ferðatölva*; *skjár*, *vaktari*; *skeruna*). I de fleste tilfælde forekom importordene ikke eller sjældent i den anvendelse som blev søgt, og hvis de fandtes, så stod de enten i parentes eller i anførselstegn.

I den norske del af projektet blev fem ord undersøgt nærmere: *attachment*, *download*, *homepage*, *laptop* og *monitor*. I alle tilfælde brugtes afløsningsordene *vedlegg*; *nedlast-*, *last- ned*; *hjemmeside*/*beimeside*; *bærbar*; (*billed*)*skjerm*, *skjerm*, *tv-skjerm*, mere end importordet i databaserne. For de fem andre fandtes der ikke noget afløsningsord.

Tabel 1: Ord fra IT

<i>Importord</i>	<i>Da</i>	<i>Fi</i>	<i>Isl</i>	<i>No</i>	<i>Sv / Fs</i>
<i>attachment</i>	+	+	Ø	+	+ / =
<i>back-up</i>	÷	0	Ø	0	+ / +
<i>cracker</i>	0	0	Ø	0	0 / 0
<i>diskette</i>	÷	+	+	0	0 / 0
<i>download</i>	0	+	Ø	+	+ / +
<i>home page</i>	+	Ø	Ø	+	+ / +
<i>junkmail</i>	0	Ø	Ø	0	0 / 0
<i>laptop</i>	+	+	Ø	+	+ / +
<i>monitor</i>	÷	+	+	+	+ / ÷
<i>surf</i>	0	0	+	0	0 / 0

I den svenske del blev syv ord undersøgt: *attachment*, *backup*, *download*, *homepage*, *junkmail*, *laptop* og *monitor*. Alle disse ord har modsvarende afløsningsord på svensk og finlandssvensk, *bifogad fil*; *säkerbetskopia*; *ladda ner*; *hemsida*; *spam*, *skräppost*; *bärbar*; *bildskärm*, som bruges mere eller mindre i den samme betydning. De ord som ikke synes at have et afløsningsord i de svenske avisdatabaser, er *cracker*, *diskette* og *surf*. Af det fremlagte materiale (se 5.1 i Mickwitz artikel) er det klart at afløsningsordene i de fleste tilfælde brugtes mere end importordene i de databaser som var til rådighed. Belæggene er i de fleste tilfælde ganske få og forskellen ikke af betydning. *Svenska Dagbladet* (Svdbl) 2000 har f. eks. fire eksempler eller 57 % på *säkerbetskopia*, mod tre eller 43 % for *back-up*, mens *Press* 2003 har tre eksempler eller 75 % på *back-up* og ét belæg eller 25 % for *säkerbetskopia*. Kun i to tilfælde var resultatet anderledes i finlandssvensk end svensk. *Attachment* og *hemsida* bruges lige ofte, mens importordet *monitor* bruges mere i finlandssvensk end afløsningsordet *bildskärm*.

Som man kunne forvente, er de fleste foreslåede afløsningsord i hele C-delen af MIN-projektet fra *IT* hvis man ser på de fire udvalgte domæner. Dette domæne er relativt nyt med det oprindelige ordforråd fra engelsk. De fleste nordiske sprognævn har lagt vægt på afløsningsord inden for *IT* med gode resultater, som det fremgår af de eksempler som blev undersøgt. I alle landene er der ganske mange tilfælde hvor der ikke er mulighed for at sammenligne ordpar. Enten importordet eller afløsningsordet er eneherskende.

3. Ord fra madområdet

De ti ord som blev valgt fra området mad, er: *broccoli*, *cornflakes*, *croissant*, *fastfood*, *food processor*, *junkfood*, *ribeye*, *sandwich*, *snacks* og *zucchini*.

I den danske undersøgelse viser det sig at syv af de ti ord som blev valgt til området, ikke har afløsningsord i dansk. I tilfældet *fastfood* findes der et afløsningsord, *hurtigmad*, men importordet foretrækkes. Importordet *zucchini* bruges meget mindre end importordene *squash* og *courgette*, og der findes ikke noget afløsningsord. Afløsningsordet *køkkenmaskine* for *foodprocessor* kan ikke medregnes da det også bruges om andre maskiner.

I den finske del af projektet blev fire ord undersøgt nærmere: *broccoli*, *croissant*, *fastfood*, *snacks*. I tre tilfælde bruges afløsningsordene, *parsakaali*, *pikaruoka* og *naposteltavat*, mere end importordet, mens det omvendte er tilfældet med *croissant*. Forskellen mellem *croissant* og afløsningsordet *voisarvi* er ifølge søgningen ganske lille, (15/12). For de andre valgte importord findes der ingen afløsningsord med undtagelse af et gammelt ord: *voileipä* for *sandwich*.

I den islandske undersøgelse viste det sig at for ni af de ti valgte importord på området fandtes der afløsningsord. Det eneste som stod tilbage uden afløsningsord, var *ribeye*. I fire tilfælde (*fastfood*, *food processor*, *junkfood*, *sandwich*) fandtes der ingen eksempler på importordet i Mbls database. *Snakk* bruges i basen som tilpasset importord.

I den norske del blev kun ordene *fastfood* og *food processor* undersøgt. I begge tilfælde bruges importordet mere. Ordet *kjøkkenmaskine* synes at forekomme oftest af

de foreslåede afløsningsord for *food processor*, men ordet bruges også om andre køkkenmaskiner så resultatet er ikke præcist og brugbart.

I den svenske del af projektet blev ordene *broccoli*, *ribey* og *zucchini* ikke undersøgt da de ikke havde tilsvarende afløsningsord i svensk. Syv ordpar blev undersøgt nærmere blandt de ti valgte ord til området: *cornflakes*, *croissant*, *fastfood*, *food processor*, *junk food*, *sandwich* og *snacks*. Importordene *cornflakes* og *croissant* bruges alene i svensk, mens der i finlandssvensk findes afløsningsord for begge, nemlig *majsflingor* og *giffel*. Importordet *sandwich* forekommer oftest i den finlandssvenske avis og *Press* 2003, mens Svdbl 2000 har lige mange eksempler på *sandwich* og *dubbelsmörgås*. Afløsningsordene *snabbmat*, *matberedare*, *skräpmat* og *tilltugg* får mange. forekomster I *Press* 1976 forekommer af de undersøgte ord kun importordet *croissant*.

Tabel 2: Ord fra madområdet

<i>Importord</i>	<i>Da</i>	<i>Fi</i>	<i>Isl</i>	<i>No</i>	<i>Sv / Fs</i>
broccoli	0	+	+	0	0 / 0
cornflakes	0	0	+	0	0 / ÷
croissant	0	÷	+	0	0 / ÷
fastfood	÷	+	Ø	÷	+ / +
food processor	0	0	Ø	÷	+ / +
junkfood	0	0	Ø	0	+ / 0
ribeye	0	0	0	0	0 / 0
sandwich	0	0	Ø	0	÷ / 0
snacks	0	+	+	0	+ / +
zucchini	0	0	+	0	0 / 0

Tabellen viser at ganske få af importordene har afløsningsord i dansk, finsk og norsk, mens situationen er lidt anderledes i svensk. Islandske har her som inden for *IT* de fleste afløsningsord i Mbl-databasen. Forskellen er at importordene i fire tilfælde ikke findes i basen.

4. Ord fra boldspil

De ti ord som blev valgt fra området *boldspil*, er: *basketball*, *bowling*, *corner*, *green*, *offside*, *quarterback*, *squash*, *team*, *time-out* og *volleyball*.

I den danske undersøgelse er der fire af de ti valgte ord på området som ikke har danske afløsningsord, *bowling*, *green*, *offside* og *squash*. *Basket* bruges for *basketball* og *volleybold* for *volleyball*, d.v.s. delvis tilpassede importord. Afløsningsordene *hjørne* for *corner* og *hold* for *team* er for hyppige i andre sammenhænge til at de kunne undersøges. Ordet *squash* blev ikke nævnt der. I dansk fordeler ordparet *quarterback-spilfordeler* sig på hver sin sport så der til slut kun var ét ord af de ti som kunne bruges, *team* i *teamwork-holdarbejde*, selv om det ikke alene repræsenterer domænet.

I den finske del af projektet blev tre ordpar undersøgt, *bowling*, *green* og *time-out*, og i alle tilfælde var afløsningsordene *keilailu*, *keilaaminen*, *vihuriö* og *aikalaisä* meget hyppigere i databasen end importordet. Ordene *basketball*, *offside*, *quarterback* og

volleyball bruges ikke i finsk, mens der for *corner* og *team* findes gamle ord i sproget, *kulma* og *joukkue*. For *squash* findes der ikke noget godt afløsningsord.

I den islandske del viste det sig at kun to af de ti valgte importord findes i Mbls database. Disse ord er *bowling*, nogle gange i anførselstegn, og *squash* som bruges ved siden af *veggjatennis*. I de andre tilfælde forekommer importordet ikke i databasen. I fire tilfælde er afløsningsordene ældre end fra 1945.

I den norske undersøgelse er der kun ét af de ti valgte ord på området, *corner*, som har afløsningsord, *hjørnespark* i fodbold og *hjørnekast* i håndbold. De er ifølge søgen i databaserne meget hyppigere end importordet.

I den svenske del af projektet blev seks ordpar undersøgt, *basketball*, *corner*, *green*, *quarterback*, *time-out*, *volleyball*. Ordene *bowling*, *offside* og *squash* er uden afløsningsord. For importordet *corner* bruges næsten udelukkende afløsningsordet *hörna*, og for *quarterback* bruges i Sverige *spelfördelare*, i Finland *spelfordelare*, men også det tilpassede *kvartsback*. For *volleyball* bruges også et delvis tilpasset ord, *volleyboll*. *Team* blev ikke taget med da afløsningsordet også bruges i andre sammenhænge. I tilfældene *basket(boll)* og *green* er importordene næsten enerådende i Sverige. Det samme gælder Finland hvad *green* angår, mens afløsningsordet *korgboll* bruges ved siden af *basket(boll)*. Importordet er dog mere almindeligt. Hvad ordet *time-out* angår, så kan det ikke så godt sammenlignes med *spelavbrott* da betydningen ikke er helt den samme.

Tabel 3: Ord fra boldsport

<i>Importord</i>	<i>Da</i>	<i>Fi</i>	<i>Isl</i>	<i>No</i>	<i>Sv / Fs</i>
basketball	0	Ø	Ø	0	÷ / ÷
bowling	0	+	+	0	0 / 0
corner	0	+	Ø	+	+ / +
green	0	+	Ø	0	÷ / ÷
offside	0	Ø	Ø	0	0 / 0
quarterback	0	Ø	Ø	0	+ / +
squash	0	0	=	0	0 / 0
team	+	+	Ø	0	0 / 0
time-out	0	+	Ø	0	0 / 0
volleyball	0	Ø	Ø	0	0 / 0

Dansk og norsk bruger importordene mest inden for dette område og har ganske få afløsningsord. I Island og Finland forekommer mange af importordene slet ikke i databaserne, mens Sverige står midt imellem.

5. Ord fra ungdomsmusik

De ord som blev valgt fra området ungdomsmusik, er *disco*, *DJ*, *DVD-player*, *fan club*, *hip hop*, *idol*, *new age*, *rap*, *scratch* og *sound effect*.

I den danske undersøgelse er der kun to af de ti valgte ord som har et afløsningsord. Disse ord er *fan club* og *sound effekt*. I begge tilfælde bruges de hjemlige ord

fanklub og *lydeffekt* mere. *Fanklub* er et tilpasset importord. De andre importord synes ikke at have afløsningsord.

I den finske del af projektet blev der arbejdet med to ordpar, *DJ* og *fanclub*. I begge tilfælde findes der afløsningsord, *tiskijukka* for *DJ* og *ihailijakerho* for *fanclub*. *DJ* er langt hyppigere, mens importordet og afløsningsordet for *fanclub* bruges omtrent lige ofte. Ordene *disco*, *dvd-player*, *hip hop*, *new age*, *rap* og *scratch* har ingen afløsningsord, og *sound effect* bruges ikke i finsk. For *idol* findes der et gammelt afløsningsord.

I den islandske del fandtes der ingen afløsningsord for tre af de ti valgte ord, *disco*, *hip hop* og *rap*. Det islandske ord *stjarna* for *idol* er alt for almindeligt for at kunne søges i Mbls database. *DVD-spilari* er langt mere almindeligt end *mynddiskaspilari* og *myndspilari*. *DJ* bruges først og fremmest som en slags titel til DJ-ens navn, medens afløsningsordene bruges for at beskrive det arbejde som han/hun udfører. Et af afløsningsordene, *átrúnadargoð* for *idol*, er ældre end 1945. *Hljóðeffekt* er et til dels tilpasset importord.

I den norske del af projektet undersøgte to af de ti valgte ord, *fan club* og *scratch*. Det tilpassede ord *fan(-)klubb* synes at blive brugt mest i databasen, mens afløsningsordene *beundrerklubb* og *tilhengerklubb* har ganske få belæg. Importordet *scratch* har ikke noget rigtigt afløsningsord.

I den svenske undersøgelse havde tre af de ti valgte ord fra området afløsningsord, *DJ*, *fan club* og *sound effect*. Afløsningsordene er *skinpratare*, *plattvändare*, som bruges ganske lidt, *ljudeffekt* og det tilpassede ord *fanklubb*. Det engelske ord *fan club* er det almindelige i svensk i Sverige, mens det tilpassede ord *fanklubb* er det almindelige i svensk i Finland. *Ljudeffekt* bruges alene i begge lande. *DJ* eller *discjockey* bruges alene i Finland, mens nogle eksempler på *skinpratare* og *plattvändare* findes i Svdbl 2000.

Tabel 4: Ord fra ungdomsmusik

<i>Importord</i>	<i>Da</i>	<i>Fi</i>	<i>Isl</i>	<i>No</i>	<i>Sv / Fs</i>
disco	0	0	0	0	0 / 0
DJ	0	÷	+	0	÷ / 0
DVD-player	0	0	÷	0	0 / 0
fan club	+	=	Ø	÷	÷ / +
hip hop	0	0	0	0	0 / 0
idol	0	+	Ø	0	0 / 0
new age	0	0	÷	0	0 / 0
rap	0	0	0	0	0 / 0
scratch	0	0	+	÷	0 / 0
sound effect	+	0	Ø	0	Ø / Ø

Dette område adskiller sig fra de tre andre ved at have det laveste antal afløsningsord. Grunden hertil er at man her har med et modeområde at gøre, og at de ord som bruges veksler ganske hurtigt. De unge mennesker synes bedre at kunne lide de fremmede udtryk end de hjemlige.

Hvis man ser på resultaterne fra de fire områder, så har vi 40 ord som blev undersøgt i seks sprog, i alt 240 søgninger. Finsk og svensk havde flest ordpar hvor

afløsningsordet bruges oftere end importordet. Islandsk og finlandssvensk har begge ti ord hvor brug af importord og afløsningsord kan sammenlignes og afløsningsordet bruges mere. Dansk og norsk har kun seks eksempler hver hvor afløsningsordet forekommer oftere i databaserne end importordet. Det må nævnes at islandsk i de fleste tilfælde har afløsningsord, men da importordene ikke bruges i basen, kan mange af dem ikke tages med, og afløsningsordene markeres med Ø.

Som det fremgår af tabel 5, bruges importordet mere end afløsningsordet i svensk og finlandssvensk i alt i fem tilfælde, i dansk og norsk i fire tilfælde, i finsk og islandsk i to tilfælde. Der var ganske få eksempler hvor begge typer af ord bruges næsten lige ofte, i alt kun fire. I finsk var der flest eksempler på at afløsningsordet er mere brugt end importordet, i alt 14. Island havde næst flest, mens dansk og norsk kun havde seks. I islandsk var langt de fleste eksempler på at importordet overhovedet ikke forekom i databasen, og islandsk har også de færreste eksempler på at et afløsningsord ikke bruges.

Tabel 5: Oversigt over 40 ord fra de fire valgte områder

	+	÷	=	∅	Ø
Dansk	6	4	0	30	0
Finsk	14	2	1	17	6
Islandsk	11	2	1	4	22
Norsk	6	4	0	30	0
Svensk	12	5	0	22	1
Svensk i Fi	10	5	1	23	1
Total:	59	22	3	126	30
%	24,59	9,16	1,25	52,5	12,5

6. Fælleslisten

I indledningen blev der gjort rede for fælleslisten og for hvorledes den opstod. Deltagernes måde at arbejde på varierede noget da det kom til analysen af de 140 ord.

I den danske undersøgelse blev fælleslisten med de 138 ord gennemgået systematisk i de tilgængelige databaser. 40 importord havde ikke noget dansk afløsningsord. I ti tilfælde havde afløsningsordet ikke betydningsidentitet. Seks af ordparrene havde ikke det samme anvendelsesområde, ni af dem fungerede som citatord i den danske kontekst, i 15 tilfælde findes (vist) hverken importordet eller afløsningsordet i dansk. Tre af importordene er ældre end fra 1945, i fire tilfælde kunne frekvensen ikke undersøges på grund af sammenfald med andre ord, i to tilfælde svarer fremmed- og afløsningsordet til hinanden, og to ord er falske venner. Til parundersøgelsen var der 49 eksempler tilbage (se Jarvad 4.2. og bilag 2).

I den finske del af projektet var der kun 83 importord på fælleslisten som syntes at være relevante for en nærmere undersøgelse. Den finske deltager lavede en liste

(bilaga 2) med de 138 ord, gjorde rede for antal belæg og procenttal, men delte kun ordene som hørte til de fire områder, i grupper

I den islandske del blev alle ord på fælleslisten undersøgt i Mbls database (se Guðrún Kvaran 6. afsnit). Som man kunne forvente, fandtes ganske mange af dem ikke i databasen, og hvis de overhovedet dukkede op ved søgninger, viste det sig at ganske mange var dele af musik- eller filmtitler, navne på firmaer, musikgrupper, personer eller stod i omgivelser som ikke kunne bruges. Hvis de forekom, stod de oftest i parentes eller i anførselstegn. Kun i fem tilfælde fandtes der ingen afløsningsord i stedet for importordene. Til slut var der kun tyve ordpar som kunne sammenlignes. Kun i ni tilfælde var der flere eksempler på importordet.

I den norske undersøgelse er tolv ord fra listen taget med til speciel behandling foruden nogle ord som knyttes til de fire områder. Bilag 2 rummer en oversigt over de undersøgte ord og de ikke undersøgte ord fra fælleslisten samt de vigtigste oplysninger om hvorfor ordet ikke blev taget med. Det samme gælder ord fra de fire områder.

I den svenske udarbejdelse blev fælleslisten ikke gennemgået systematisk og kun ord som hører til de fire områder var taget med fra listen. På grund af dette er en sammenligning af hele materialet ikke mulig men alligevel er det af interesse at se på de andre fire sprog.

Efterfølgende bliver ordforrådet fra fælleslisten delt op i to grupper: ord fra de fire områder og andre ord fra fælleslisten. Til slut følger tre ord, *bodyguard*, *design* og *e-mail*, (6.3.), som skulle undersøges ekstra.

6.1. Ord fra de fire områder

Alle deltagerne søgte ord fra fælleslisten som tilføjelse til de foregående ord som blev valgt fra de fire områder. Inden for området IT fandtes der sytten ord, fire har med mad at gøre, seks med boldspil og to kan regnes til området ungdomsmusik, i alt 29 ord.

IT:

Ord fra fælleslisten er: *browser*, *data warehouse*, *digital scan*, *display,feedback*, *icon*, *joystic*, *keyboard*, *modem*, *net*, *operator*, *printer*, *scanner*, *software*, *spam*, *web* og *webmaster*. Ordet *e-mail* hører hertil, men det behandles senere (6.3.).

I den danske undersøgelse findes der ingen afløsningsord for ti af de undersøgte ord. I tre tilfælde bruges importordet mere end afløsningsordet, to ord behandles ikke (*digital scan* og *operator*), kun i to tilfælde bruges et afløsningsord mere end et importord.

Tabel 6: Ord fra IT

<i>Importord</i>	<i>Da</i>	<i>Fi</i>	<i>Isl</i>	<i>No</i>	<i>Sv / Fs</i>
browser	÷	0	+	+	+ / +
data warehouse	÷	0	Ø	0	0 / 0
digital scan	0	0	Ø	0	0 / 0
display	0	0	Ø	0	0 / 0
feedback	+	+	÷	+	0 / 0
icon	0	+	Ø	0	0 / 0
joystick	÷	÷	Ø	0	÷ / 0
keyboard	0	0	Ø	0	0 / 0
modem	0	÷	+	0	0 / 0
net	0	+	0	0	0 / 0
operator	0	÷	Ø	0	0 / 0
printer	+	+	Ø	+	+ / +
scanner	0	÷	Ø	0	0 / 0
software	0	+	Ø	+	+ / +
spam	0	+	Ø	÷	0 / 0
web	0	+	Ø	0	+ / +
webmaster	0	0	Ø	0	÷ / 0

I den finske undersøgelse er resultatet at fire importord ikke findes i de finske databaser. I syv tilfælde bruges afløsningsordene mere end importordet, mens fire importord bruges mere end afløsningsordene. To ord nævnes ikke, *data warehouse* og *keyboard*, som er behandlet i gruppen 'ungdomsmusik'.

I Mbels database var der ingen eksempler på tretten af importordene. I disse tilfælde bruges der kun islandske afløsningsord. I to tilfælde er afløsningsordene hyppigere, mens kun et importord har flere eksempler end afløsningsordet, *feedback*. Ordet *net* er for almindeligt i sproget i andre betydninger til at kunne behandles.

I den norske undersøgelse findes der i tolv tilfælde ingen afløsningsord. Fire importord har afløsningsord som bruges mere, mens importordet *spam* synes at være hyppigere i brug end det norske ord *søppelpost*.

I den svenske undersøgelse er der ti og i den finlandssvenske elleve importord uden afløsningsord. I fire tilfælde bruges afløsningsordet mere end importordet i begge lande. I et tilfælde er dette omvendt i Sverige. Importordet *keyboard* forekommer ikke i de brugte databaser, kun afløsningsordet *tangentbord*. *Digital scan* behandles ikke.

Mad:

Ord fra fælleslisten er: *light*, *milkshake*, *pommes frites* og *tagliatelle*.

I den danske undersøgelse kan tre af importordene ikke bruges til sammenligning. *Light* bruges ikke på tilsvarende måde i engelsk som i dansk, *pommes frites* og *franske kartofler* er falske venner, og der er ikke afløsningsord for *milkshake*. Importordet *tagliatelle* bruges mere end det danske afløsningsord *båndspag(h)etti*.

I de finske databaser forekommer *pommes frites* ikke. To afløsningsord bruges mere end importordet, mens det er omvendt i et tilfælde.

I den islandske undersøgelse findes tre importord ikke i Mbls database. I stedet bruges afløsningsord. *Tagliatelle* har ikke noget afløsningsord.

Tre af importordene har ikke afløsningsord i norsk, mens kun et afløsningsord bruges mere end importordet.

I de svenske databaser findes hverken afløsningsord for importordene *pommes frites* eller *tagliatelle*. *Milkshake* nævnes ikke i artiklen, og *light* bruges mere end *sockerfri*. I finlandssvensk bruges *sockerfri* mere end *light*, og afløsningsordet *fransk potatis* bruges mindre end *pommes frites*.

Tabel 7: Ord fra madområdet

<i>Importord</i>	<i>Da</i>	<i>Fi</i>	<i>Isl</i>	<i>No</i>	<i>Sv / Fs</i>
light	0	+	Ø	+	÷ / +
milkshake	0	+	Ø	0	0 / 0
pommes frites	0	0	Ø	0	0 / ÷
tagliatelle	÷	÷	0	0	0 / 0

Boldspil:

Ord fra fælleslisten er: *coach*, *NHL-hockey*, *play off*, *supporter*, *tie-break* (i tennis) og *world cup*.

Tre af de seks importord bruges ikke i dansk. To afløsningsord bruges mere end importordet, mens et importord bruges mere end afløsningsordet.

I den finske undersøgelse viser det sig at tre importord ikke bruges, og i tre tilfælde er afløsningsordene hyppigere.

I den islandske del forekommer ingen af importordene i Mbls database. For tre af dem, *coach*, *play off* og *supporter*, bruges kun afløsningsord.

Fem af importordene er i den norske artikel grupperet som lidet aktuelle i norsk. Kun ordet *supporter* har et afløsningsord, *tilhenger*, som bruges meget, og det mindre almindelige ord *støttemedlem*.

Tre af importordene behandles ikke i den svenske og finlandssvenske undersøgelse, og i tre tilfælde bruges afløsningsordene mere end importordene.

Tabel 8: Ord fra boldspil

<i>Importord</i>	<i>Da</i>	<i>Fi</i>	<i>Isl</i>	<i>No</i>	<i>Sv / Fs</i>
coach	+	0	Ø	0	+ / +
NHL-hockey	0	0	0	0	0 / 0
play off	0	+	Ø	0	+ / +
supporter	+	0	Ø	+	0 / 0
tie-break	0	+	0	0	0 / 0
world cup	÷	+	Ø	0	+ / +

Ungdomsmusik:

Fra fælleslisten kan ordet *boyband* og *CD* føjes til, selv om *CD* også bruges om anden type af musik. Andre ord på fælleslisten som hører til området musik, knyttes ikke specielt til ungdomsmusik.

I dansk findes der et afløsningsord for *boyband*, mens importordet *CD* bruges alene.

I de finske databaser forekommer *boyband* ikke, mens *CD* ikke har et afløsningsord.

I Mbls database forekommer *boyband* ikke, kun afløsningsordet, og afløsningsordet *geisladiskur* er langt hyppigere end *CD*.

I den norske undersøgelse viser det sig at hverken *boyband* eller *CD* har et afløsningsord.

I svensk bruges ikke noget afløsningsord for *CD*, mens *pojkbänd* er det eneste ord som findes i *Press* 2003 og *Hufvudstadsbladet* (HBL) 1999. I Svdbl 2000 bruges importordet *boyband* lige så ofte som *pojkbänd*.

Tabel 9: Ord fra ungdomsmusik

<i>Importord</i>	<i>Da</i>	<i>Fi</i>	<i>Isl</i>	<i>No</i>	<i>Sv / Fs</i>
boyband	+	0	Ø	0	+ / +
CD	0	0	+	0	0 / 0

Hvis man ser på resultaterne fra de ord fra fælleslisten som hører til de fire valgte områder, så blev 29 ord undersøgt i seks sprog, i alt 174 søgninger. Finsk har også i denne undersøgelse de fleste ordpar hvor afløsningsordet bruges mere end importordet. I den islandske undersøgelse var der kun tre ordpar hvor afløsningsordet blev brugt mere end importordet, og et ordpar hvor brugen var omvendt. Kun i fire tilfælde forekom importord uden afløsningsord. Grunden til dette er at i 21 tilfælde fandtes der islandske afløsningsord i Mbls database uden at importordene blev brugt. I dansk, norsk, svensk og finlandssvensk findes der i de fleste tilfælde ingen afløsningsord. I alt kunne man i 116 tilfælde ikke sammenligne importord og afløsningsord.

Tabel 10: Oversigt over brug af 29 ord fra de valgte områder

	+	÷	=	0	Ø
Dansk	5	5	0	19	0
Finsk	12	5	0	12	0
Islandsk	3	1	0	4	21
Norsk	6	1	0	22	0
Svensk	8	3	0	18	0
Svensk i Finland	9	1	0	19	0
Total:	43	16	0	94	21
%	24,7	9,2	0	54,0	12,1

Hvis man sammenligner tabel 5 og tabel 10, fremgår det at der næsten ingen forskel er mellem de fem grupper i undersøgelsen af de fire specielt valgte ord og de 29 ord fra fælleslisten som hører til disse områder: + (25,59/24,7 %), ÷ (9,16/9,20 %), = 1,25/0 %), 0 (52,5/54,0 %) og Ø (12,5/12,1 %). Selv om procenttallet i hver gruppe er næsten det samme, så bemærker man dog forskelle inden for grupperne. I tabel 5 så man at der i islandsk var langt de fleste eksempler på at importordet overhovedet ikke forekom i databasen, 21 af 30. I tabel 10 er det kun islandsk som har eksempler i denne gruppe. I tabel 5 var der 11 eksempler fra islandsk hvor afløsningsordet blev brugt mere end importordet. I tabel 10 er eksemplerne kun 3.

Tabel 11 giver en oversigt over de 69 ord som hører til de fire områder:

Tabel 11: Oversigt over brug af alle 69 ord fra de fire områder

	+	÷	=	0	Ø
Dansk	11	9	0	49	0
Finsk	26	7	1	29	6
Islandsk	14	3	1	8	43
Norsk	12	5	0	52	0
Svensk	20	8	0	40	1
Svensk i Finland	19	6	1	42	1
Total	102	38	3	220	51
%	24,63	9,18	0,73	53,15	12,32

6.2. Andre ord på fælleslisten

På fælleslisten stod der fra begyndelsen 138 ord. Da de allerede behandlede ord var blevet fjernet, stod der 99 ord tilbage på listen. De blev behandlet i fire af undersøgelseerne. (Den svenske deltager arbejdede kun med de valgte områder og ord knyttet til dem samt *bodyguard*, *design* og *e-mail*.) I det følgende bliver de samme markeringer brugt i tabel 12 som før: +, ÷, =, 0 og Ø.

Tabel 12: Resultater fra fælleslisten

<i>Importord</i>	<i>Dansk</i>	<i>Finsk</i>	<i>Islandsk</i>	<i>Norsk</i>
ABS	0	+	+	0
aids	0	÷	+	0
airbag	0	+	Ø	+
airguide	÷	Ø	Ø	0
antiquary	0	÷	Ø	0
backing	0	Ø	Ø	0
bag	0	Ø	Ø	0
black	0	+	Ø	0
black-white	0	+	Ø	0
blend (subst.)	0	Ø	Ø	0

blend (v.)	0	Ø	Ø	0
bodylotion	0	+	+	0
book (v.)	0	+	0	+
booking	0	+	0	+
boom	÷	÷	Ø	0
boss	0	+	Ø	0
boutique	0	0	+	0
boy	0	Ø	Ø	0
brainstorming	0	Ø	÷	+
bulimia	+	÷	+	0
campus	0	÷	Ø	0
classic	0	0	Ø	0
co-pilot	+	Ø	Ø	0
color CD	0	Ø	Ø	0
cool	0	+	0	0
country	0	0	Ø	0
cover	+	0	+	+
cruise control	0	Ø	Ø	+
dance	0	0	Ø	0
darling	+	Ø	Ø	0
deadline	÷	+	+	0
destination	+	Ø	Ø	+
entertainment	+	+	Ø	0
exit	+	+	Ø	0
facility	0	+	Ø	÷
fax	0	+	÷	0
frontrunner	+	Ø	Ø	0
gay	+	+	Ø	0
girl	0	Ø	Ø	0
head	0	Ø	÷	0
helpdesk	0	0	Ø	0
HIV	0	0	÷	0
image	0	÷	Ø	0
in	÷	÷	Ø	0
insider	0	+	Ø	0
integration	0	÷	Ø	0
internet	0	÷	÷	0
jukebox	0	÷	÷	0
celiac (disease)	0	÷	Ø	0
knowhow	0	+	Ø	+
lift	0	Ø	Ø	0
live	0	÷	Ø	+
lookalike	+	+	Ø	0
LP	0	+	+	0
mail	0	+	Ø	÷
manual	+	+	+	0

mascara	0	+	+	0
match	0	+	Ø	0
media	0	+	Ø	0
motocross	0	÷	0	0
out	÷	+	Ø	0
party	0	+	÷	0
perfectionist	0	÷	Ø	0
performance	0	+	Ø	0
pocket book	0	÷	+	0
poster	+	+	+	0
PR	0	+	Ø	0
print (subst.)	÷	÷	Ø	0
print (v.)	0	+	Ø	0
rasism	0	÷	0	0
recycling	+	Ø	Ø	0
roots	0	+	Ø	0
safetycar	0	Ø	0	0
second hand	+	+	Ø	0
second-hand shop	+	=	Ø	0
seminology	0	+	Ø	0
shaver	+	Ø	Ø	0
skateboard	÷	+	Ø	0
SMS-service	0	Ø	Ø	0
spoiler	0	+	÷	0
stand in	+	Ø	Ø	0
station car	0	Ø	Ø	0
stereo	0	0	÷	0
stress	0	+	+	0
swimmingpool	÷	Ø	Ø	0
talkshow	÷	+	Ø	÷
tape	÷	0	+	0
teenage	0	+	Ø	0
test	0	+	Ø	0
timer	0	Ø	Ø	0
video	0	0	+	0
WAP	0	Ø	Ø	0
western	0	÷	Ø	0
widescreen	÷	+	Ø	0
wildcard	+	+	0	0
wool	0	Ø	Ø	0
workshop	0	+	+	÷
world	0	+	Ø	0
zoom	0	0	+	0

Fra fælleslisten blev 99 ord undersøgt i fire af sprogene, i alt 396 søgninger.

Dansk og islandsk havde omtrent lige mange ordpar hvor afløsningsordet blev brugt mere end importordet. I de finske databaser var der flest sådanne ordpar, mens der i norsk kun var 9. Dansk og islandsk har også omtrent lige mange tilfælde af ordpar hvor importordet er mere brugt end afløsningsordet. I de finske databaser fandtes igen de fleste tilfælde, mens der i norsk kun var 4. I de norske databaser fandtes på den anden side de fleste tilfælde hvor kun importordet blev brugt eller ordet kun var lidt brugt i norsk. De næstfleste tilfælde fremkom i de danske databaser. Kun 7 tilfælde blev fundet i Mbbs database, og i de finske var kun 1. I de danske og norske undersøgelser fandtes der ingen tilfælde hvor kun afløsningsordet blev brugt i databaserne, mens dette var tilfældet i islandsk i 66 tilfælde og i 26 i finsk.

Tabel 13: Oversigt over brug af 99 importord i fælleslisten

	+	÷	=	0	Ø
Dansk	18	11	0	70	0
Finsk	43	18	1	11	26
Islandsk	17	9	0	7	66
Norsk	9	4	0	86	0
Total	87	42	1	174	92
%	22,0	10,6	0,25	43,9	23,25

Tabel 13 kan ikke sammenlignes med tabel 5 og 10 da svenske resultater mangler. Forskellen mellem resultaterne i tabel 11 og tabel 13 kan forklares ved at der på fælleslisten optræder alle slags ord fra diverse områder i ordforrådet, og at de respektive lande ikke lægger alle den samme vægt på at danne afløsningsord så snart nye importord tages i brug. Sprogpolitikken i de forskellige lande spiller her en stor rolle, og vi ser tydelig at den sproglige purismen har givet et helt andet resultat i islandsk og finsk end i dansk og norsk (se indledningskapitlet). Mbbs puristiske stilling forklarer den store forskel mellem ord som markeres med 0 og dem som markeres med Ø. Det samme gælder de finske databaser.

6.3. Bodyguard, design, e-mail: en diakronisk undersøgelse

En del af MIN-projektet var en holdningsundersøgelse i alle de nordiske lande. Formålet var at undersøge holdninger til importord og afløsningsord i den almindelige befolkning. Deltagerne i undersøgelsen i alle landene fik forelagt ordene *bodyguard*, *design* og *e-mail* og blev spurgt om de foretrak disse ord eller afløsningsordene (Kristiansen & Vikør 2006). I undersøgelsen af afløsningsord blev det foreslået at deltagerne også inddrog disse tre importord og slog dem op i databaser med avismateriale for at finde ud af brugen. To af ordene står på fælleslisten: *design* og *e-mail*.

I den danske undersøgelse blev importordene og afløsningsordene *livvagt*, *formgivning* og *e-post* slået op i Infomedia-korpuset 1987-, 1993- og 1999-. Ordparret *bodyguard/livvagt* blev i 1999- brugt lige ofte, mens importordene *design* og *e-mail* domi-

nerede i 1999-. *E-post* havde en ret stærk stilling i 1993- (41 %), mens *e-mail* var herskende i 1999- (93 %).

I de finske og norske artikler blev ordene *design* og *e-post* behandlet som ord fra fælleslisten, mens *bodyguard* ikke blev undersøgt. Det fremgår af den finske artikel at afløsningsordet *muotoilu* er foretrukket frem for importordet *design* (83 %/17 %). *Design* bruges næsten kun når der er tale om noget som skal eksporteres. Det finske afløsningsord *sähköposti* for *e-mail* bruges næsten alene (97 %/3 %). I norsk er *design* næsten enerådende, mens *formgivning/formgivning* forekommer relativt sjældent. Omvendt er *e-post* det foretrukne ord med langt flere belæg end *e-mail*.

Af den islandske holdningsundersøgelse (Kristján Árnason 2006: 20) fremgår at *bodyguard* næsten ikke bruges som importord, kun det gamle islandske ord *lífvörður*, som er et afløsningsord for dansk *livvagt*. Som svar på spørgsmålet om valg mellem *bodyguard* og *lífvörður* foretrak 94,4 % af deltagerne det hjemlige ord. I Mbils database fandtes der ingen eksempler på *bodyguard* i betydningen 'livvagt'.

I de tilfælde hvor *design* fandtes i Mbils database, var der tale om firmanavne eller lignende. I stedet for bruges substantivet *hönnun* og verbet *hanna* med eksempler i tusindvis. Hvis vi igen ser på valget mellem *design* og *hönnun* i holdningsundersøgelsen så foretrak 94,1 % det hjemlige ord.

Resultatet er det samme som for *bodyguard* og *design* hvis man slår *e-mail* op i Mbils database. Det islandske ord *tölvupóstur* er det eneste som bruges i basen. Det ser anderledes ud i holdningsundersøgelsen. Omtrent lige mange bruger *e-mail* (42,6 %) og *tölvupóstur* (46,7 %). Der er stor forskel mellem aldersgrupperne. Omkring 70 % af dem som er under 30 år foretrækker *e-mail*, mens kun 9,2 % af dem over 60 år bruger det. Hvis man på samme måde ser på *tölvupóstur*, så vælger kun 20,2 % af dem som er 30 år og yngre det hjemlige ord, mens det vælges af 77,1 % af dem som er 60 år og ældre (Kristján Árnason 2006: 25).

I den svenske undersøgelse blev importordene *bodyguard*, *design* og *e-mail* kun slået op i svenske aviser i Sverige. Afløsningsordene *e-post* og *livvagt* dominerer i svenske aviser, mens importordet *design* bruges mere end afløsningsordet *formgivning*. Grunden til dette er måske at ordene bruges i forskellige kontekster.

Tabel 14: Brug af *bodyguard*, *design* og *e-mail*

Importord	Dansk	Finsk	Islandsk	Norsk	Svensk
bodyguard	=	0	+	0	+
design	÷	+	+	÷	÷
e-mail	÷	+	+	+	+

I tabel 14 ses hvorledes de tre ord bruges i de forskellige databaser. Islandsk, svensk og finsk bruger afløsningsordene mest hvilket ikke er tilfældet i dansk. Af de to ord som blev undersøgt i norsk, bruges kun det ene afløsningsord mere end importordet.

7. *Typer af afløsningsord*

Et af de emner som skulle undersøges i C-delen (se Indledning), er hvilke typer afløsningsord der bruges mest i de respektive lande. De almindeligste typer af nye ord er:

- usammensatte ord
- sammensætninger
- afledninger
- allerede eksisterende ord som får en ny betydning.

Den allerstørste del af de 40 importord som forekommer i tabel 1–4, er substantiver, 38 i alt. Kun 2, *download* og *surf* er verber. Forholdene ændres lidt hvis man tilføjer de ord som forekommer i tabeller 6–9. Af de 29 ord er der 27 substantiver, et adjektiv (*light*) og et verbum (*coach*).

Deltagerne undersøgte på forskellige måder afløsningsordene i deres tekster. Da de ikke alle gennemgik materialet på den samme måde, kan resulaterne ikke sammenlignes. Her nævnes kun de resultater som enkelte deltagere kom til.

Det fremgår klart af den danske undersøgelse at afløsningsordene sjældent dannes ved afledning. Størstedelen er sammensætninger og i nogle tilfælde bruges allerede eksisterende ord (se Jarvad 4.7).

I den finske del af projektet blev undersøgt 79 afløsningsord som fungerede godt. Størstedelen, 47 ord (59 %) er sammensætninger, deraf 8 % oversættelseslån. I alt atten ord er afledninger (23 %), syv ord (9 %) er gamle ord med ny betydning og fem ord (6 %) er usammensatte ord. Resten, to ord (3 %) er så forkortelser (se Hakala 10. afsnit, diagram 9). I bilaga 4 er der en oversigt over de enkelte ord i finsk.

I den islandske del blev de 55 afløsningsord undersøgt som fremkom ved undersøgelsen af den tematiske liste. Deraf er 31 ord (57,1 %) sammensætninger, tretten ord (23,4 %) afledninger, fire ord (7,1 %) er gamle ord med nye betydninger, tre ord (5,3 %) er usammensatte, og fire (7,1 %) er ord som er homonyme. Syv ord kan regnes som oversættelseslån. Hvis de 30 ord fra områderne, som blev tilføjet fra fælleslisten, og de atten ordpar som blev undersøgt fra selve fælleslisten, regnes med, fører det ikke til nogen større forandringer.

I den norske undersøgelse er næsten alle de atten afløsningsord som fremkom i undersøgelsen, sammensætninger, deraf fem som er oversættelseslån (se Omdal, 7. afsnit). Kun tre ord er usammensatte, og i fem tilfælde har et ældre ord fået en udvidet betydning. Kun et afledningssuffiks blev registreret, *-bar* i *bærbar*, som almindeligvis står sammen med ordet *datamaskin*.

I den svenske del blev afledning ikke regnet som en speciel gruppe. 38 ordpar blev undersøgt, og det gav 44 afløsningsord. Seksten af dem er oversættelseslån, seksten er nydannelser, såvel sammensætninger som afledninger med afledningssuffikser, i otte tilfælde har et gammelt ord fået en udvidet betydning, og fire ord falder i gruppen “andre ord” (se Mickwitz 7. afsnit).

Af det fremkomne viser det sig at sammensætninger er den allerstørste del af afløsningsordene, såvel nydannelser som oversættelseslån. Det kommer ikke bag på nogen da næsten halvdelen af importordene er sammensatte ord, og den enkleste

måde at danne nye afløsningsord på er at oversætte importordet. Hvorledes resten grupperes, kommer an på de enkelte sprogs orddannelsesmuligheder. Men forskellen er ikke stor.

8. *Slutord*

I artiklen blev forholdet mellem bestemte importord og afløsningsord gennemgået i fem nordiske lande. Det viste sig at dansk og norsk er meste åbne for brugen af importord, mens islandsk og finsk lægger større vægt på at danne afløsningsord. Svensk og svensk i Finland står midt imellem. Om dette emne henvises til de enkelte artikler i *“Det främmande” i nordisk språkpolitik* i Helge Sandøys og Jan-Ola Östmans redaktion (2004).

Resultaterne fra artiklerne er ikke overraskende. I Island har der været en lang tradition for at lave nye afløsningsord, som især bruges i skriftsproget, og såvel i den ensprogede ordbog *Íslensk orðabók* (1963, 1983) som den tosprogede *Íslandsk-dansk ordbog* af Sigfús Blöndal var importord markeret med et spørgsmålstegn. Først i den nyeste udgave fra 2002 blev spørgsmålstegnet endelig fjernet. Terminologigruppernes systematiske arbejde spiller også en stor rolle for sproget inden for videnskab og teknik (Ari Páll Kristinsson 2004: 49–52).

I Finland har sprogpurismen hersket fra begyndelsen af det 19. århundrede og sat sit præg på ordforrådet. I de skandinaviske sprog har man længe været mere liberal og modtaget importord både i skriftsprog og talesprog.

Selv om disse fakta er klare, så har det spillet en stor rolle i denne fælles undersøgelse at materialet var begrænset og kun stammer fra aviser i de respektive lande. Databaserne var også ganske forskellige. Den islandske stammer f. eks. fra en avis som er kendt for sprogpurisme, og situationen ville måske have været anderledes hvis det havde været muligt at søge i flere aviser. I Island og Danmark har det været muligt at søge eksempler fra hele den valgte periode 1945–2000, mens materialet var tidsbegrænset i de andre lande.

Fælleslisten alene gav ikke det helt rigtige billede af situationen i de enkelte lande, men de 40 ord fra den tematiske liste hjalp ved sammenligningen. Selv om resultaterne kun viser tendenser i avissproget, giver de et billede af synet på importord i de enkelte lande i overensstemmelse med afsnittene om sprogpolitik i de enkelte kapitler. Jo mindre den almindelige interesse er for sprogrøgt, desto flere importord accepteres i sproget.

Referencer

- Ari Páll Kristinsson. 2004. Offisiell normering av importord i islandsk. I: Helge Sandøy & Jan-Ola Östman (red.), *“Det främmande” i nordisk sprogpolitik. Om normering av utländska ord*, s. 30–70. (Moderne importord i språka i Norden II.) Oslo: Novus forlag.
- Kristiansen, Tore & Lars S. Vikør (red.). 2006. *Nordiske språkhaldningar. Ei meningsmåling*. (Moderne importord i språka i Norden IV.) Oslo: Novus Forlag.

Sandøy, Helge & Jan-Ola Östman (red.). 2004. *“Det främmande” i nordiske språkpolitik. Om normering av utländska ord*, s. 30–70. (Moderne importord i språka i Norden II.) Oslo: Novus forlag.